

דעם רבינ'ס אעשיות

ספורי מעשיות משנים קדמוניות
מרבנו הקדוש רבי נחמן מברסלב
זיע"א

המעשה עם הבחינות
בלשון הקודש - ואידיש

מעשה ג'
מחיגר (2)
גליון 49

שבת שלום, ילדים יקרים!

נקח למשל: ילד שמאחר כל בקר לחיידר, ויש לו באמתחתו שלל של תרוצים, פגון: "שאין לו שעון טוב, ואף אחד לא מעיר אותו בבקר כמו שצריה! וזמני החיידר קפדנים מידי! ומפריעים לו לישן בערב!" - ועוד כהנה וכהנה סבות ותרוצים, כל אחד לפי ענינו, יכול להיות שהילד אפילו צודק בטענותיו, ותרוציו יש בהם מן האמת, אך בינתיים הוא נשאר 'שלימזל', וממשיך לאחר כל יום. אך אם ישכיל הילד להבין: שכל זה אינו אלא שטות ושגעון העולם, ויזרק את כל הסבות "בשביל מי ובגלל מי הוא מאחר", ויחליט בלבבו: "שאין הדבר תלוי אלא בי! בא נראה מה אני יכול לעשות בשביל לקום מוקדם ולהגיע בזמן לחיידר!" - ילד כזה בודאי יגדל לתפארת.

דרך התשובה האמתית: שיתלה עוונותיו וחסרונו בעצמו, ולא בזולתו - זה דרך הצדיקים. אך מכיון שאין זו הדרך, שמיד מגיעים לדרגת הצדיקים, אלא כמו שרבונו מלמד: שעולים לאט לאט מדרגה לדרגה - לכן היה על החגר לערבב קדם את 'אבק המשגעים' - כי כך הוא הדרך, עד שיהידי זוכה לתשובה שלמה ולתקן את מעשיו באמת, הוא עובר לבון וצרוף בתוך הבלי העולם בכל מיני דמיונות, שטותים ושגיונות, עד שהוא זוכה לתשובה שלמה באמת.

כשדבר פעם מזהרנ'ת משטות דרך העולם, אמר: "כל בני העולם משוגעים המה (כל אחד ושגעונו), וגם אני כמותם, אולם זאת מעלת, שהפירתי פקח!" [די גאנצע וועלט איז משוגע, און איך אויך, נאר איך האב גיקענט א קלארן]. (שיש"ק)

מי שלוקח את עצות הצדיק, שזכה ותקן הכל בתכלית השלמות כראוי, וזוכה לישב את דעתו כמו שרבונו אמר בשיחות הר"ן: "כל העולם מלא מחלוקות... ואין מי שישים על לבו התכלית שבכל יום ויום האדם מת, כי היום שעבר לא יהיה עוד, ובכל יום הוא מתקרב למיתה". ויכול לראות איך בתוך כל הקטטות והטענות, בינתיים "הזמן הולך והומה, והגוף אפשר עכשו בא יומו" (שיר נעים). עד שזוכה לצעק ולשפך לבבו לפני השם יתברך, שיוליכו בדרך הצדיק הפקח הזה, שעל-ידו בודאי יתקן הכל, אמן.

השבוע אנחנו ממשיכים לעקב אחר מסעו של החגר, שפבר נתרפא ברגליו ובצעם כבר אינו חגר כלל, ובכל זאת, הרפואה ברגליו זה רק ההתחלה. אחרי שהוא כבר זכה לתקון, הוא הולך לחפש את כל מה שאבד בדרך, כמו שרבונו ממשיך במעשה: "וישב עצמו - והלך לאותו יער שגזלו אותו שם".

"ביער הוא מערבב את 'אבק הצדיקים', עם 'אבק המשגעים' שהוא אסף מפל השבילים, ומפזר אותם על השביל אפה שהגזלנים עוברים". ואז "הוא עולה על עץ גבוה, ורוצה לראות מה יהיה נעשה בהם". ואכן "הגזלנים יוצאים, ותכף שדורכים על האבק, הם נעשים צדיקים, ומתחילים לצעק ולהתחרט על מה שגזלו והרגו עד עכשו". אך כאן קורה דבר מענין, בגלל שהיה מערבב על השביל, גם 'אבק משגעים', וגם 'אבק צדיקים' - אז הם 'נעשו צדיקים משגעים'... והתחילו להתקוטט זה עם זה, זה אמר: 'בשבילך גזלנו'. וזה אמר: 'עליך גזלנו'. עד שהרגו זה את זה".

מה קורה כאן? - לשים מה היה צריך לערבב את 'אבק המשגעים' - לא היה עדיף שיהיו מיד 'צדיקים גמורים', יחזרו בתשובה, ויגיעו לתקונם? - וגם: איזה סוג משגעים הם אלו? היה מתאים יותר, שתכף שדרכו על 'אבק המשגעים', שיתחילו לקפץ ולפזז... להתגלגל ברפש וטיט, וכל מיני מעשים של טרוף הדעת, שזה מה שנראה בעינינו למשגע?

אך כאן רבונו מלמד אותנו "מה זה שגעון אמתי!" - שבמקום לעשות תשובה, ולתקן את מעשיהם, הם התחילו להתקוטט, ולחפש אשמים ותרוצים: "עליך גזלנו! בשבילך גזלנו!" - תלו את מעשיהם הרעים על אחרים, "בגללו עשיתי את זה! בשבילו גנבתי!" - וכך יכול אדם להעביר את כל ימי חייו, סביב שטות ושגעון זה, מה עשו לו, ולמה, ובגלל מי הוא נראה כמו שהוא נראה, הוא נראה לא זוכה לתקן את מעשיו.

שבת שלום ומברך!



ספורי מעשיות משנים קדמוניות
מעשה ג - מ'הגר'

[פרק ג] ה'הגר' נתרפא / ה'אגדות של אבק'
/ 'צדיקים-משגעים' / סוף ה'גזלנים'

[א] בתוך-כף נסתכל [החגר] על הדומיט בצד
[ה] אחר, וראה כתוב שם: "שמי שיאחז [ה'דומיט']
ב'אותו הצד', שישא אותו להדרך שיוצאים ממנו
כמה דרכים, פנ"ל! [הינו: ל'דרך' הנ"ל, שה'שמש' הודיע
לה'בנה]!

ואחז [אותו] ב'אותו הצד', ונשא אותו לשם! [הינו:
ל'אותו הדרך' שיוצאים ממנו כמה דרכים]!

ונתן רגליו ב'אותו הדרך', שהאבק [של 'אותו הדרך',
הוא] רפואה לרגלים [הוא ה'דרך' שהצדיקים המקבלים עליהם
יסורים, מקבלים שם כח ברגליהם]! - ונתרפא מיד!

והלך ונטל האבק מכל הדרכים! ועשה לו אגדות
[מכל 'פול' בנפרד]! - שאגד הפול של הדרך של
צדיקים לבדו! - וכן הפול של שאר הדרכים,
אגד כל אחד לבדו, ולקחם אתו!

[ב] וישב עצמו: והלך ל'אותו היער' שגזלו אותו
שם!

כשבא לשם, בחר לו אילן גבוה, שהוא סמוך
להדרך שיוצאים שם הגזלנים לגזל!

ולקח הפול של צדיקים' והפול של משגעים',
וערבם יחד, ופזר אותם על הדרך! - והוא עלה על
ה'אילן', וישב שם, לראות מה יהיה נעשה בהם!

[ו] והיו יוצאים שם גזלנים, ששלה אותן
ה'גזלן הגדול' שבהם הנ"ל, לצאת ולגזל. וכשבאו
ל'אותו הדרך' [שפזר שם הפול המערב הנ"ל] - [אז] תקף
כשדרכו על הפול הנ"ל, נעשו צדיקים! -
והתחילו לצעק על נפשם: "על [ימיהם ושנותיהם]
שגזלו עד הנה, והרגו כמה נפשות!"

אבל מחמת שהיה מערב שם פול של משגעים -
נעשו צדיקים-משגעים!

והתחילו להתקוטט זה עם זה. זה אמר: "בשבילך
גזלנו!" - וזה אמר: "עליך גזלנו!" - [ככה
התקוטטו], עד שהרגו זה את זה!

והיה [הגזלן הגדול] שולח פת אחרת [של גזלנים] - והיה
גם-כן פנ"ל, והרגו זה את זה פנ"ל! - וכן היה
אחר-כך [שה'גזלן הגדול' שלח עוד ועוד גזלנים] - והתקוטטו
עצמם, והרגו זה את זה], עד שנהרגו כולם.

עד שהבין: שלא נשארו [מה'גזלנים'] כי אם הוא
בעצמו עם עוד אחד! [הינו שהבן הנ"ל נשלא היה לו כח
ברגליו בתחלה, שעלה על האילן הבין: שכבר נהרגו כל
הגזלנים הנ"ל, ולא נשאר כי אם הגזלן הגדול בעצמו [שהוא
הסית אותם כלם לגזל, עם עוד אחד].

וירד מהאילן, וכבד משם את הפול הנ"ל מן
הדרך, ופזר את הפול של צדיקים' בעצמו! -
והלך וישב [שויב] על האילן.

[ג] ואותו הגזלן [הינו הגדול שבהם [ששלח אנשיו]]
תמה: "ששולח כל הגזלנים, ואין אחד מהם שב
אליו"?

[וישב עצמו]: והלך הוא בעצמו, עם האחד שנשארו
אצלו!

ותכף כשבא על אותו הדרך (שפזר שם הבן הנ"ל
הפול של צדיקים לבדו) - נעשה צדיק! והתחיל לצעק
לחברו על נפשו: "על [נמיו ושנותיו] שהרג כל-כף
נפשות, וגזל כל-כף! - והיה תולש קברים, והיה
שב בתשובה ומתחרט מאד!

וכיון שראה [הבן הנ"ל שהיה יושב על האילן]: "שהוא
[הגזלן הגדול] מתחרט ושב בתשובה כל-כף!" - ירד
מהאילן.

כיון שראה הגזלן: שמצא אדם - התחיל לצעק
[על [נפשו]: "אוי על נפשי, פזאת וכזאת עשיתי!
אחה! תן לי תשובה!"

ענה לו: "החזר לי התבה שגזלתם ממני!" - כי
פתוב אצלם על כל גזלה: באותו היום שנגזל
[כלומר: באיזה יום גזל]! ואצל מי נגזל!

אמר לו: "אני מחזיר לך תכף! ואני נותן לך אפלו
כל ה'אוצרות של גזלה' שיש לי! רק [העקר] תן לי
תשובה!"

אמר לו: תשובתך היא רק, שתלך אל העיר,
ותצעק ותתודה: "אני הוא שהכרזתי אז [כנ"ל] - פרק
א, אות ב: "שמי שרוצה 'מזונות' יבוא אליו" וכי], ועשיתי
כמה גזלנים, והרגתי וגזלתי כמה נפשות!" - זה
היא תשובתך!

ונתן לו [ה'מגן] כל האוצרות! - והלך עמו אל העיר, ועשה כן!

ופסקו שם באותו העיר: "באשר שהרג כל־כף נפשות, על כן יתלו אותו! - למען ידעו!" [פלומו: כדי שאחרים ילמדו מזה!]

[פרק ד] ה'שני־אלף הרים' / ה'שדים' / 'בין השדים' שנאבד / ה'שד' שנעשה 'ענן'

[א] אחר־כך ישב עצמו הבן הנ"ל: "לילך אל ה'שני־אלף הרים' (הנ"ל), להסתכל מה נעשה שם!"

כשבא לשם - עמד מרחוק מה'שני־אלף הרים' - וראה: "שיש שם, כמה וכמה אלה־אלפים ורבי־רבבות משפחות של שדים, פי הם פרים ורבים כבני־אדם, והם רבים מאד!"

וראה: "ה'מלכות' [מגד] שלהם יושב על פסא, ששום ילוד אשה אינו יושב על פסא כזו!"

וראה אותם: "שעושים ליצנות!" - זה מספר: "שהזיק לזה תינוק!" - וזה אומר: "שהזיק לזה יד! - וזה מספר: "שהזיק רגל!" - וכן שאר ליצנות!

[ב] בתוך כך נסתכל, וראה: "אב ואם הולכים ובוכים!"

ושאלו אותם: "למה אתם בוכים?"! - והשיבו: "שיש להם בן - והיה דרבו לילך לדרבו - והיה שָב [תמיד] באותו הזמן, ועבשיו הוא זמן רב ועדין לא בא!" [ונקם היו מן השדים - האב, והאם, וה'בן]!

והביאו אותם למלך [הנ"ל של השדים], וצוה המלך: "לשלח שלוחים לכל העולם למצאו!"

והיו האב ואם חוזרים, ופגעו באחד שהיה הולך ביחד עם בנם הנ"ל (היגו: שאותו האחד שפגעו בו, היה הקבר של בנם, והיה הולך ביחד עם בנם בתחלה, אבל עכשו פגעו בו לבדו).

ושאל אותם: "על מה אתם בוכים?"! - וספרו לו כנ"ל!

השיב להם: "אני אודיע לכם [מה שגרה כאן]! - היות שהיה לנו 'אי' אחד בים, שהיה שם מקום שלנו - ואחר־כך הלך המלך שהיה שיד לו ה'אי' הנ"ל, ורצה לבנות שם בנינים, והניח יסודות!

ואמר הבן הנ"ל (היגו הבן של השדים הנ"ל שנאבד) אלי: "שזיק אותו!" - והלכנו ולקחנו הכח מ[אותו] המלך!

והיה [אותו המלך] עוסק בדאקטורים, ולא היו יכולים לעזר לו! - והתחיל לעסוק במכשפים!

והיה שם מכשה אחד, שהיה יודע משפחתו [של ה'בן]! ואת משפחתי לא ידע, על־כן לא היה יכול לעשות לי דבר! - אבל משפחתו היה יודע, ותפס אותו ומענה אותו כל־כף!"

והביאו אותו אל המלך. (היגו: זה ה'שד' שספר כלי־זה, הביאו אותו אל המלך שלהם [של השדים]) - וספר זאת לפני המלך!

אמר המלך: ישיבו לו הכח [להמלך הנ"ל של האי]! - ענה ואמר [השד]: "שהיה אצלנו אחד, שלא היה לו כח, ונתנו לו הכח!"

אמר המלך: "יקחו ממנו הכח, ויחזירו להמלך" [של האי]! - השיבו להמלך: "כי נעשה ענן!" [היגו: השד שנתנו לו הכח של המלך, נעשה ענן]!

אמר המלך: "שיקראו הענן, ויביאו אותו לכאן!" - ושלחו 'שליח' אחריו!

[ג] אמר [וישב עצמו] אותו האיש הבן הנ"ל (היגו זה הבן, שלא היה לו כח ברגליו בתחלה, שבא לכאן וראה כל־זה): "אלך ואראה הענין, איך נעשה מהאנשים אלו ענן?"!

והלך אחרי השליח' - ובא אל העיר שהיה שם הענן, ושאל את אנשי העיר: "מפני מה יש ענן בתוך העיר?"! מפני מה כסה הענן כל־כף בתוך העיר?"!

והשיבו לו: "בכאן, אדרבא, שמעולם אין כאן ענן" - וזה זמן שפסה הענן [את העיר]!"

ובא השליח' וקרא את הענן! - והלך משם [הבן הנ"ל שלא היה לו כח ברגליו בתחלה]!

וישב עצמו האיש [הבן] הנ"ל [שלא היה לו כח ברגליו בתחלה]: "לילך אחריהם, לשמע מה הם מדברים!"

ושמע: שהשליח' שאל אותו: "איך אתה בא להיות בכאן ענן?"! - והשיב לו: "אספר לך מעשה!"



ספורי מעשיות משנים קדמוניות
מעשה ג - דער 'הינקעדיגער'

**[פּרק ג] ער ווערט אויסגעהיילט / די
'בינטלעך פון שטייב' / 'משוגענע-צדיקים'
/ די סוף פון די 'גזלנים'**

[א] דער ווייל האט ער [דער 'הינקעדיגער'] א קוק געטאן אויף דעם 'דומיט' [דימאנט], אויף דער 'אנדערער זייט' - האט ער געזעהן, [אז] דארט איז געשטאנען אנגעשריבן: "אז ווער עס וועט אננעמען [אנכאפן די דומיט] ביי 'דער [דאזיגער] זייט', וועט עס אים טראגן צו דעם [אויבנדערמאנטן] 'וועג', וואס עס גייען פון אים ארויס כּמה [אסאך] 'וועגן'!" (דהיינו: צו) דער 'וועג' וואס אויבן איז געשטאנען, וואס די 'זון' האט מוּדיע געווען [צו] דער 'לכּנה'!).

האט ער [דאס] אנגענומען [אנגעכאפט] ביי 'דער [דאזיגער] זייט' - האט עס אים אהין אוועקגעטראגן! (דהיינו: צו) דעם [דאזיגן] 'וועג' [וואס עס גייען פון אים ארויס כּמה [וועגן]]!

האט ער אריינגעטאן די 'פיס' אין 'דעם [דאזיגן] 'וועג', וואס דער 'פּוּל' [פון] 'ענעם [וועג]' איז א 'דפּוּאה' צו די 'פיס' [דאס איז די 'וועג' וואו די 'צדיקים' וואס זענען מקבל אויף זיך 'סוּריס', באקומען דאָרט 'כּח' אין די 'פיס']! - איז ער תּיכּף געהיילט געווארן [ער איז געווארן אויס הינקעדיג]!

איז ער געגאנגען און האט גענומען דעם 'פּוּל' [שטויב] פון 'אלע וועגן', און האט איטלעכן 'פּוּל' באזונדער, איינגעבינדן אין א 'בינטל'! - (דהיינו: דעם פּוּל פון דעם 'וועג פון צדיקים', האט ער באזונדער איינגעבינדן! - און אזוי [אויך] דעם 'פּוּל' פון די איבריגע 'וועגן', האט ער איטלעכן באזונדער פארבינדן! - און האט זיך געמאכט 'בינטלעך' פון די 'פּוּלן' [שטויבן] - און האט זיי מיט זיך מיטגענומען!

[ב] און ער האט זיך מיישב געווען - און איז געגאנגען צו דעם 'וואלד', וואס מען האט אים דארט געראבעוועט [בארויבט]!

ווי ער איז אהינגעקומען - האט ער זיך אויסגעקליבן א 'הויכן בוים', וואס ער [דער בוים] איז נאנט צו דעם 'וועג', וואס פון דארט גייען ארויס די 'גזלנים' ראבעווען [רויבן]! און האט גענומען דעם 'פּוּל' [שטויב] פון צדיקים, און דעם 'פּוּל' [שטויב] פון משוגעים, און האט זיי אינאיינעם אויסגעמישט, און האט זיי פארשפרייט אויף דעם וועג [פון די רויבערס]! - און ער איז ארויפגעגאנגען אויף דעם

'בוים', און האט זיך דארט געזעצט, ער זאל זעהן וואס מיט זיי וועט זיך טוהן!

האט ער געזעהן: ווי די 'גזלנים' זענען [דארט] ארויסגעגאנגען - וואס דער 'עלסטער-גזלן' (הנ"ל [וואס אויבנדערמאנט]), האט זיי ארויסגעשיקט ראבעווען [רויבן].

ווי [נאר] די 'גזלנים' זענען געקומען אויף 'דעם [דאזיגן] 'וועג' [ווי ער האט דאָרט פארשפרייט די 'אויסגעמישטע פּוּל'] - [איז] תּיכּף ווי זיי האבן א טרעט געטאן אויף דעם [דאזיגן] 'פּוּל', זענען זיי געווארן 'צדיקים'! - און האבן אנגעהויבן צו שרייען [אויף זיך אליין]: "אויף זייערע 'פּוּל' און טעג' וואס זיי האבן ביז אהער געראבעוועט [גערויבט], און האבן גע'הרג'עט כּמה [אסאך] נפּשות"!

נאר [וויבאלד] עס איז דאָ אפּער דארט [אויך] געווען געמישט, [צוזאמען] מיט דעם 'פּוּל' [שטויב] פון משוגעים' - זענען זיי געווארן 'משוגענע-צדיקים'!

און האבן זיך אנגעהויבן צו קרייגן, איינער מיט דעם אנדערן - דער האט געזאגט: "איפּער [צוליב] דיר, האבן מיר גע'הרג'עט [און געראבעוועט]"! - און דער האט געזאגט: "איפּער [צוליב] דיר [האבן מיר גע'הרג'עט און געראבעוועט]"!

האבן זיי זיך אזוי צוקריגט - ביז זיי האבן זיך איינס דאס אנדערע גע'הרג'עט!

האט דער 'עלסטער-גזלן' געשיקט נאכאמאל [אז] אנדערע [כּיפּה פון] 'גזלנים' - איז אויף אזוי געווען ווי פריער [ווי די פריערדיגע 'גזלנים'], האבן זיי זיך אויף גע'הרג'עט איינס דאס אנדערע! - און אזוי איז עטליכע מאל געווען [אז דער 'עלסטער-גזלן' האט געשיקט נאך און נאך 'גזלנים' - און זיי האבן זיך צוקריגט און גע'הרג'עט], ביז זיי זענען אלע אויסגע'הרג'עט געווארן!

ביז ער האט פארשטאנען (דהיינו: דער וואס האט פריער קיין 'כּח' נישט געהאט אויף די 'פיס' [דער פריערדיגער הינקעדיגער], וואס ער איז ארויף אויף א 'בוים'): "אז עס איז שוין גארנישט געבליבן פון די 'גזלנים' [אז אלע זענען שוין אויסגע'הרג'עט געווארן], נאר ער אליין (דהיינו: דער 'עלסטער-גזלן'), וואס ער האט זיי אלע אנגערעדט, כּנ"ל [ווי אויבנדערמאנט] מיט נאך איינעם"!

איז ער אראפ פון דעם 'בוים', און האט אויסגעקערט דעם [אויבנדערמאנטן אויסגעמישטן] 'פּוּל' [שטויב] פון דעם וועג, און האט פארשפרייט דעם 'פּוּל' פון צדיקים' אליין! - און ער איז געגאנגען, און האט זיך ווידער געזעצט אויף דעם 'בוים'!

[ג] און דער 'עלסטער-זון' (וואס ער האט עס אלץ געשיקט זיינע לייט [מענטשן], און [קיינער פון] זיי האבן זיך נישט אומגעקערט [צוריקגעקערט]), האט זיך זייער געוואונדערט: "וואס ער שיקט אלץ די 'זונלנים', און קיינער קערט זיך נישט אום [צוריק צו אים]?"!

האט ער זיך מיישב געווען: און איז אליין געגאנגען, מיט דעם 'איינעם' [זון] וואס ער איז נאך געבליבן ביי אים!

און תיבה ווי ער איז געקומען אויף דעם [דאזיגן] וועג (וואס דער [פריערדיגער הינקעדיגער] האט דארט פארשפרייט דעם 'פול' [שטויב] פון צדיקים' אליין) - איז ער געווארן א 'צדיק'! און האט אנגעהויבן צו שרייען צום אנדערן [אויף זיך אליין]: "אויף זיינע 'יאר און טעג' וואס ער האט גע'הרגעט אזויפיל נפשות, און האט אזויפיל געראבעוועט [גערויבט]!" - און האט געריסן קברים, און האט 'תשובה' געטאן, און האט זייער גרויס [שטארק] 'חרטה' געהאט!

ווי ער האט געזעהן (היינו: דער [פריערדיגער הינקעדיגער] וואס איז געזעצן אויף דעם 'בוים'): "אז ער [דער 'עלסטער-זון'] האט 'חרטה' און טוט זייער [שטארק] 'תשובה'!" - איז ער אראפ פון דעם 'בוים'.

ווי דער 'זון' האט דערזעהן [אז ער האט געפונען] א 'מענטש' - האט ער אנגעהויבן צו שרייען אויף זיך: "ווי איז מיר, 'אזוינס און אזוינס' האב איך געטאן! געוואלד! געב מיר אים [ארויס] א תשובה!"

האט ער אים געענטפערט: "קער [געב] מיר אום [צוריק] דאס 'קעסטל' [מיט געלט], וואס איר האט געראבעוועט [גערויבט] ביי מיר!" - ווארן ביי זיי [די 'זונלנים'] איז געווען פארשריבן אויף איטלעכער 'גזילה': ווען ס'איז גע'גזילט געווארן! און ביי וועמען מ'האט דאס גע'גזילט!

האט ער אים געזאגט: "איך קער [געב] דיר אום [צוריק] תיבה! איך וועל דיר שטענקן אפילו, אלע 'אוצרות' פון גזילה' וואס איך האב! אפי געב מיר אים [ארויס] א 'תשובה'!"

האט ער אים געזאגט: דין 'תשובה' איז נאר: אז די זאלסט גיין אין שטאט אריין, און זאלסט שרייען, און זאלסט מתוודה זיין: "איך בין דאס [דער], וואס איך האב דעמאלט אויסגערויפן [פנ"ל] ווי אויבנדערמאנט - פרק א, אות ב: "אז ווער עס וויל עס, זאל צו אים קומען" [וכו.], און האב געמאכט כמה [אסאך] 'זונלנים', און האב גע'הרגעט און

געראבעוועט כמה [אסאך] נפשות!" - אדאס [דאס] איז דין 'תשובה'!

האט דער 'זון' אים געגעבן אלע 'אוצרות'! - און איז מיט אים געגאנגען אין 'שטאט' אריין, און האט אזוי געטאן!

האט מען דארט אין דער 'שטאט' גע'פסק'ט: "באשר [אזוי-ווי] ער האט אויסגע'הרגעט אזויפיל נפשות, על-פן זאל מען אים הענגן! - למען ידעו! - כלומר: כדי אנדערע זאלן זיך אפ'לערנען!"

[פירק ד] די 'צוויי טויזנט בערג' / די 'שדים' / דער 'פארלירענער זנה' פון די 'שדים' / די 'שד' ווערט א 'וואלקן'

[א] דערנאך האט ער זיך מיישב געווען (דהיינו: דער וואס האט פריער קיין 'כח' נישט געהאט אויף די 'פיס' [נער פריערדיגער הינקעדיגער]): "אז [ער וועט גיין צו די 'צוויי טויזנט בערג'] (הנ"ל [נואס אויבנדערמאנט]), ער זאל זעהן וואס דארט טוט זיך!"

[ווען ער איז אהינגעקומען], האט ער זיך געשטעלט פון ווייטן [פונדער-ווייטנס] פון די 'צוויי-טויזנט בערג' - האט ער געזעהן: "אז סע [ס'איז] דארטן דא, כמה וכמה אלפי אלפים ורבירבבות [טויזנטער און צענדליגע-טויזנטער] 'משפחות פון שדים' - ווארן זיי זענען פריים-ורבים [פארקערן זיך], און האבן קינדער אזוי-ווי מענטשן, און זיי זענען זייער פיל!"

און ער האט געזעהן: זייער 'מלכות' [מלך] איז געזעצן אויף א 'שטובה', וואס קיין שום ילוד-אשה (כלומר: קיין שום מענטש) זיצט נישט אויף אזוי א 'שטובה'!

אין [ער] האט געזעהן: "ווי זיי מאכן 'ליצנות'!" - דער דערציילט: "אז ער האט ביי דעם א 'קינד' מזיק געווען!" - און דער דערציילט: "ווי ער האט 'האנט' מזיק געווען!" - און דער דערציילט: "ווי ער האט א 'פוס' מזיק געווען!" - און אזוי אנדערע 'ליצנות'!

[ב] דערווייל האט ער דערזעהן: "ווי [א] 'פאטער' און [א] 'מוטער' גייען און וויינען!"

האט מען זיי געפרעגט: "פארן וואס וויינט איר?" - האבן זיי געענטפערט: "אז זיי האבן א 'זנה' - פלעגט זיין שטייגער צו זיין, ער זאל גיין אין זיין וועג - און אין דער [נעצטיגער] צייט, פלעגט ער זיך שוין אומקערן - און

היינט [געצט] איז שוין א לאנגע צייט, און ער איז נאכנישט געקומען!"

און דאס איז אלץ געווען פון די 'שדים' - דער 'פאטער', מיט דער 'מוטער', מיט דעם 'זוהן'!

האט מען זיי געבראכט צום [אויבנדערמאנט] 'מלך' [פון די 'שדים'] - האט דער 'מלך' געהייסן: "אז מ'זאל שיקן 'שלוהים', אין גאר דער וועלט, אז מ'זאל אים געפינען!"

ווי דער 'פאטער' מיט דער 'מוטער' זענען צוריקגעגאנגען פון דעם 'מלך' - האבן זיי באגעגנט איינעם, וואס דער איז אינאיינעם געגאנגען מיט זייער 'זוהן'! [דאס איז געווען דער 'סבב' פון זייער 'זוהן', וואס ער איז פריער געגאנגען מיט זייער 'זוהן'. און יעצט האבן זיי באגעגנט נאר יענעם אליינס, און זייער 'זוהן']!

האט ער זיי געפרעגט: "וואס וויינט איר?" - האבן זיי אים דערציילט [ווי אויבנדערמאנט]!

האט ער זיי געענטפערט: "איך וועל איך דערציילן [וואס דא גייט פאר]! - פאשר [אזוי ווי] מיר האבן געהאט א 'קענפע' [אינדל] אויף דעם 'ים', וואס דארט איז געווען אונזער ארט - [דערנאך] איז געגאנגען דער 'מלך' [נישט פון די 'שדים'] וואס צו אים האט געהערט די [דאזיגע] 'קענפע', און האט געוואלט דארטן בויען 'פאלאצן', און האט דארט שוין געלייגט א 'יסוד' [דהיינו: א 'גרונד']!"

האט אייער 'זוהן' [דאס איז דער אויבנדערמאנטער זוהן פון די 'שדים', וואס איז פארלוירן געווארן] געזאגט צו מיר: "אז מיר זאלן אים מזיק זיין!" - זענען מיר געגאנגען, און מיר האבן אוועקגענומען דעם 'כח' פון דעם [דאזיגן] 'מלך'!

האט ער [דער דאזיגער קעניג] זיך געפארעט מיט 'דאקטורים', און זיי האבן אים נישט געקענט העלפן! - האט ער זיך אנגעהויבן צו פארען מיט 'מכשפים'!

איז דארט געווען א 'מכשה', וואס ער האט געוואוסט זיין 'משפחה' [פון דעם זוהן]! - [און] מיין 'משפחה' האט ער נישט געוואוסט, איבערדעם [צוליב דעם] האט ער מיר גארנישט געקענט טוהן! - נאר זיין 'משפחה' האט ער [א] געוואוסט, האט ער אים געכאפט און ער איז אים מענה זייער [כלומר: ער פייניגט אים זייער]!"

האט מען אים געבראכט צום 'מלך' [פון די 'שדים'] [דהיינו: דעם [דאזיגן] 'שד' וואס האט דאס אלץ דערציילט] - האט ער דאס פאר דעם 'מלך' אויף דערציילט!

האט דער 'מלך' געזאגט: "לאז [זאל] מען אומקערן דעם 'כח' צו דעם 'מלך' [פונעם אויבנדערמאנטן 'אינדל']!" - האט ער געענטפערט [דער 'שד']: "עס איז ביי אונז געווען איינער [א 'שד'] וואס ער האט קיין 'כח' נישט געהאט, האבן מיר אים אוועקגעגעבן דעם 'כח'!"

האט דער 'מלך' געזאגט: "לאז [זאל] מען ביי אים אפנעמען [צוריקנעמען] דעם 'כח', און לאז [זאל] מען [דאס] אומקערן צום 'מלך'!" [פון די 'אינדל']! - האט מען אים געענטפערט [צום מלך]: "נאז [זאל] ער איז געווארן א 'וואלקן'!" [דהיינו: דער 'שד' וואס זיי האבן אים אוועקגעגעבן דעם 'כח' פון דעם 'מלך', איז דער 'שד' געווארן א 'וואלקן']!

האט דער 'מלך' געזאגט: "אז מען זאל רופן דעם 'וואלקן', און מ'זאל אים ברענגען אהער!" - האט מען געשיקט א 'שליח' נאך אים!

[ג] האט ער זיך מיישב געווען [דהיינו: דער וואס האט קיין 'כח' נישט געהאט אין די 'פיס' פריער [דער 'פריערדיגער הינקעדיגער'] - וואס ער [איז אהערגעקומען און] האט דאס אלץ געזעהן]: "לאס- איך [לאמיר] נאכגיין [דעם שלים] - וועל איך זעהן, וויאזוי סע [עס] ווערט פון די [דאזיגע] לייט [מענטשן], א 'וואלקן'!"

איז ער נאכגעגאנגען דעם 'שליח' - און איז געקומען צו דער 'שטאט', וואס דארט איז געווען דער 'וואלקן'! - האט ער [דער פריערדיגער הינקעדיגער] געפרעגט די 'שטאט' לייט: "פארוואס איז דא א 'וואלקן' אין 'שטאט'?" [דהיינו: פארוואס האט דער "וואלקן" אזוי שטארק באדעקט דעם 'שטאט'; ס'איז פארנוואקנט].

האבן זיי אים געענטפערט: "דא אין 'שטאט', איז אדרבא, קיינמאל קיין 'וואלקן' נישט [געווען] דא - נאר פון א [שטיקל] צייט [צוריק], האט אזוי א 'וואלקן' באדעקט די 'שטאט'!"

און דער 'שליח' איז געקומען, און האט גערופן דעם 'וואלקן'! - איז ער [דער פריערדיגער הינקעדיגער] אוועקגעגאנגען פון דארט!

האט ער זיך מיישב געווען [דהיינו: דער וואס האט קיין 'כח' נישט געהאט אין די 'פיס' פריער [דער פריערדיגער הינקעדיגער]]: "ער וועט זיי נאכגיין, ער זאל הערן וואס זיי שמועסן!"

האט ער געהערט: ווי דער 'שליח' האט אים געפרעגט: "ווי קומט עס, וואס דו ביזט דא געווארן א 'וואלקן'?"! - האט ער אים געענטפערט: "איך וועל דיר דערציילן א 'מעשה'!"

דעם רבינ'ס מעשיות



נאמען _____
טעלפון _____
שטאט _____

בחינה אויף סיפורי מעשיות די דריטע מעשה - דער הינקעדיגער (2)

- א.** וואס האט גארנישט גערעדט צו אים
 וויי אז איך האב אזוי געטון, גיב מיר ארויס א תשובה
י. וואס האט מען גע'פסק'נט אין שטאט אויף דעם גולן?
 אז מ'זאל אים גארנישט טון, ווייל ער האט תשובה געטון
 אז מ'זאל אים איינשפארן אין תפיסה, למען ידעו
 אז מ'זאל אים הענגען, למען ידעו
יא. וואו אהין איז דער וואס האט נישט געקענט גיין נאכדעם געגאנגען?
 ער איז צוריק געגאנגען צו די פלאץ וואס די זון און די לבנה טרעפן זיך
 ער איז צוריק געגאנגען צו די פלאץ וואו מ'האט אים בא'גזל'ט
 ער איז געגאנגען צו די צוויי טויזענט בערג
יב. וואס האט ער דארטן געזען?
 די שדים וואו זיי מאכן ליצנות
 די שדים וואו זיי פארציילן פאר וועמען זיי האבן מזיק געווען
 ביידע תשובות זענען ריכטיג
יג. פארוואס האבן די טאטע מאמע פון די שדים געוויינט?
 ווייל די שדים האבן זיי מזיק געווען
 ווייל שוין א לאנגע צייט וואס זייער זון איז נישט געקומען
 ווייל זיי האבן פארלוירן גאר א טייערע זאך
יד. ווער האט געכאפט די זון פון די שדים, דער וואס איז פארלוירן געווארן?
 זיין חבר וואס איז געגאנגען מיט אים יעדן טאג
 דער מלך וואס האט געבויט די פאלאץ
 דער כישוף מאכער וואס האט געוואוסט זיין משפחה
טו. פארוואס האט ער אים געכאפט און געפייניגט?
 ווייל ער האט מזיק געווען פאר דער מכשף
 ווייל ער האבן אוועק גענומען די כח פון דעם מלך וואס האט געבויט פאלאצן אויף'ן ים
 ביידע תשובות זענען ריכטיג
טז. וואס האט דער מלך פון די שדים געהייסן או מ'זאל טון?
 דערווייל זאל מען גארנישט טון
 אז מ'זאל צוריק געבן די כח פאר דעם מלך וואס האט געבויט די פאלאצן
 אז מ'זאל נישט צוריק געבן די כח פאר דעם מלך וואס האט געבויט די פאלאצן
יז. וואס האט דער מלך פון די שדים געהייסן אז מ'זאל טון ווען מ'האט אים געענטפערט אז ער איז געווארן א וואלקן?
 דערווייל זאל מען גארנישט טון
 אז מ'זאל צוריק נעמען די כח פון דעם וואלקן און עס צוריק געבן פאר דעם מלך וואס האט געבויט די פאלאצן
 אז מ'זאל רופן דעם וואלקן און מ'זאל אים אהער ברענגען

- א.** וויאזוי איז דער וואס האט נישט געקענט גיין אויסגעהיילט געווארן?
 ער איז געגאנגען אין די וועג וואס די שטויב איז א רפואה פאר די פיס
 ער איז געגאנגען אין די וועג וואס די שטויב איז פאר צדיקים
 ער איז געגאנגען אין די וועג וואס די שטויב איז פאר משוגעים
ב. צו וועלכע וואלד איז ער נאכדעם געגאנגען?
 צו די וואלד וואס איז געווען נעבן אים
 צו די וואלד וואו מ'האט אים באראבעוועט
 צו די וואלד וואו די זון און לבנה קומען זיך צוזאם
ג. אויף וועלכע בוים איז ער ארויף?
 א נידריגע בוים
 א געווענליכע בוים
 א הויכע בוים
ד. וועלכע שטויב האט ער אויסגעשפרייט אויף דעם וועג?
 די שטויב פון צדיקים
 די שטויב פון משוגעים
 ביידע תשובות זענען ריכטיג
ה. וואס האט פאסירט צו די גולנים וואס זענען געגאנגען אויף די שטויב?
 זיי זענען געווארן צדיקים און האבן חרטה געהאט אויף דעם וואס זיי האבן גערויבט און געהרג'ט
 זיי האבן זיך געשריגן איינער אויפ'ן אנדערן צוליב דיר האבן מיר גע'הרג'עט
 ביידע תשובות זענען ריכטיג
ו. וויפיל גולנים זענען איבערגעבליבן?
 אלע
 נאר צען
 דער עלצטער (גרעסטער) גולן מיט נאך איינער
ז. וועלכע שטויב האט ער נאכדעם אויסגעשפרייט?
 די שטויב פון צדיקים
 די שטויב פון משוגעים
 ביידע תשובות זענען ריכטיג
ח. וואס איז געווארן מיט דעם גרויסן גולן ווען ער איז געגאנגען אויף די שטויב?
 ער איז געווארן א צדיק און חרטה געהאט אויף דעם וואס ער האט גערויבט און גע'הרג'עט
 ער האט געריסן קברים און תשובה געטון
 ביידע תשובות זענען ריכטיג
ט. וואס האט דער גולן געזאגט צו דער וואס האט פריערט נישט געקענט גיין?
 ער האט אויף אים געשריגן אז צוליב אים האט ער גע'הרג'עט

נאר דאס זאלט איר זעהן תמיד צו טאן. אן צו טרענקען ביימער - מיט פיל הצלחה

די סיפורי מעשיות וואס דער הייליגער רבי האט דערציילט זענען קודש קדשים, זיין כוונה איז געווען אונז צו אויפוועקן פון טיפן שלאף, אזוי ווי דער רבי האט געזאגט אז "די סיפורי מעשיות זענען מסוגל צו אויפוועקן פון שלאף.



דער הייליגער רבי האט געזאגט אז אין יעדע ווארט פון די הייליגע מעשיות זענען באהאלטן סודות התורה, און אפילו א פשוטער מענטש וואס וועט עס לערנען, קען ארויס נעמען פון דעם מוסר און התעוררות צו השם יתברך.



שם _____
 טלפון _____
 עיר _____

דעם רבינ'ס מעשיות

מבחן בסיפורי מעשיות

מעשה ג' - מחיגר (2)

- לא דיבר אליו כלל
- התחיל לצעוק ... ואמר לו תן לי תשובה
- י. מה פסקו לגולן הגדול, בעיר?
- שלא יעשו לו כלום כי עשה תשובה
- שייאסרו אותו בבית הסוהר למען ידעו
- שיתלו אותו, למען ידעו
- יא. לאן הלך החיגר אח"כ?
- חזר למקום שהשמש והלבנה מתוועדים שם
- חזר למקום שגולו אותו שם
- הלך אל הב' אלף הרים (הנ"ל)
- יב. מה ראה שם החיגר?
- השדים, והם עושים ליצנות,
- כל אחד מספר למי הזיק
- שתי התשובות נכונות
- יג. מדוע האב והאם של השדים היו בוכים?
- כי הזיקו להם השדים
- כי הבן שלהם לא בא זמן רב
- כי נאבד להם הרבה כסף
- יד. מי תפס את הבן של השדים שנאבד?
- חברו שהולך עמו כל יום
- המלך
- המכשף שהיה יודע משפחתו
- טו. למה תפסו וענו את הבן של השדים שנאבד?
- כי הזיק למכשף
- כי לקח הכח מהמלך שהניח יסודות על האי
- שתי התשובות נכונות
- ז. מה אמר המלך לעשות?
- שלא יעשו כלום בינתיים
- שיחזרו הכח למלך שהניח יסודות על האי
- שלא יחזרו הכח למלך שהניח יסודות על האי
- יז. מה אמר המלך לעשות כשאמרו לו שהכח נעשה ענן?
- שלא יעשו כלום בינתיים
- שיקחו את הכח מהענן ויחזירו למלך שהניח יסודות על האי
- שיקראו הענן ויביאו אותו לכאן

- א. איך נתרפא החיגר?
- נתן רגליו באותו הדרך שהאבק רפואה לרגליים
- נתן רגליו באותו הדרך שהאבק מסוגל לצדיקים
- נתן רגליו באותו הדרך שהאבק מסוגל למשוגעים
- ב. לאיזה יער הלך החיגר אחרי שנתרפא?
- ליער הקרוב שהיה לידו
- לאותו היער שגולו אותו שם
- ליער שהשמש והלבנה דברו יחד
- ג. על איזה אילן עלה החיגר שם?
- אילן נמוך
- אילן רגיל
- אילן גבוה
- ד. איזה פול פיזר החיגר על הדרך?
- פול של הצדיקים
- פול של משוגעים
- שתי התשובות נכונות
- ה. מה קרה לגולנים שעברו על הפול שפיזר החיגר?
- נעשו צדיקים וצעקו על נפשם על מה שעשו
- כל אחד אמר לשני בשבילך גולנו והרגנו, והרגו זה את זה
- שתי התשובות נכונות
- ו. כמה גולנים נשארו בחיים אחרי כל זה?
- כולם
- רק עשרה גולנים
- הגולן הגדול ועוד אחד
- ז. איזה פול פיזר אח"כ החיגר?
- פול של הצדיקים
- פול של משוגעים
- שתי התשובות נכונות
- ח. מה קרה לגולן הגדול כשעבר על הפול שפיזר החיגר?
- נעשה צדיק וצעק על נפשו
- היה תולש קברים ושב בתשובה ומתחרט מאוד
- שתי התשובות נכונות
- ט. מה אמר הגולן הגדול לחיגר כשראה אותו?
- בשבילך גולתי והרגתי כ"כ הרבה אנשים

תשתדלו להשקות אילנות - בהצלחה גדולה

ספורי מעשיות שסיפר רבינו הקדוש הם קודש קדשים וכונתו ז"ל הייתה כדי לעורר אותנו משנתנו הרוחנית, וללמד אותנו דעת ודרך ישרה לעבודת השם יתברך בהתעוררות הלב, כמו שאמר רבינו: ש"ספורי מעשיות שלו מסוגלים לעורר מהשינה", ולמען דעת אשר בכל תיבה ותיבה מאלו המעשיות טמונים סודות התורה טמירים ונעלמים, כנשמע מפיו הקדוש בעצמו, ואפילו איש פשוט אשר יקרא אותם יכול להוציא לעצמו מוסר והתעוררות להשם יתברך